

[Anker Lau.]

Enhver, der har faaet Indsigt i og Overblik over det danske Erhvervslivs Struktur, kan ikke undgaa at faa bange Anelser om, at dette maa ende med noget i Retning af den korporative Stat eller Socialisering, alt efter Gruppernes politiske Styrke.

Det kan til Tider være nedslaaende at se, hvorledes Interesser, der er livsforpligtede over for en liberal Udvikling, alligevel i Praksis er med til at forme den modsatte Udvikling. Jeg vil dog haabe, at Funktionærerne og ikke mindst deres Arbejdsgivere vil søge frem til et indbyrdes Forhold, som paa dette Omraade er i Samklang med den frie Udvikling, et Flertal i dette Land stemmer for ved Valgene. Men skal der være nogen Mening i Frihedskravene, maa den politiske Liberalisme og Erhvervenes praktiske Handlinger følges ad baade i Teori og Praksis. Man kan ikke bygge Erhvervslivet op efter Principper, der gør det socialiseringsmodent, og saa samtidig vente, at den politiske Liberalisme alligevel skal skabe Funktionærerne Fremtidsmuligheder og bevare Frihed og Ejendomsret. Skal Erhvervsfriheden bevares, maa der altid være et Flertal i Folket, som har Brug for den. Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen gjorde under Finanslovdebatten nogle Bemærkninger om de store og nye Opgaver, som den voksende Stordrift kunde stille os over for. Det er vel ikke helt usandsynligt, at det har været noget i den Retning, det ærede Medlem har tænkt paa.

Ud fra disse Betragtninger er det ikke uden Betydning at fremhæve, at der dog endnu her i Landet findes op imod 200 000 mindre og middelstore Virksomheder inden for Handel, Haandværk og Industri, medens de store Bedrifter vel kun tæller omkring 10 000. Ikke desto mindre forekommer det mig — hvad jeg for øvrigt har givet Udtryk for i Betænkningen —, at Udvalgets Arbejde i for høj Grad var bestemt af de Forhold, som findes i de store Bedrifter og Institutioner. Her ligger naturligvis Begrundelsen for denne Lovgivnings Nødvendighed og samtidig Evnerne til at bære Lovens Byrder, medens dette ikke i samme Grad er Tilfældet for de Titusinder af mindre Virksomheder, hvor der til Gengæld endnu er Muligheder for en Udvikling, der kan føre Funktionæren over til egen Bedrift, og jeg tror stadig, at meget store Dele af den danske Ungdom har dette Maal. Den Omstændighed, at kun en mindre Del af Funktionærerne er organiseret om Krav og Ønsker,

som forudsætter Livsstillinger, maa ogsaa opfattes som et Udtryk for, at et Flertal af Funktionærerne stadig har det Maal at naa til egen Bedrift, stor eller lille.

Jeg mener ikke, Udviklingen til Stordrift her i Landet er mere udbredt end, at Rigsdagen, naar der er Flertal derfor, kan fremkalde en liberal Udvikling, som ogsaa i Kraft af den moderne Teknik vil blive til lige Gavn og Glæde for vort Land og dets Ungdom, ikke mindst for de nu „indeklemte“ Funktionærer.

Jeg har derfor været inde paa den Tanke, om det ikke var rigtigt paa dette Omraade at begrænse Lovgivningen til de Funktionærer, der findes i de store Selskaber og Institutioner, hvor der er saadanne Avancementsmuligheder, at det rimeligt kan begrunde, at man opfatter Stillingen som en Livsstilling, men jeg er klar over, at dette vil støde paa uhyre mange Vanskeligheder, ogsaa af praktisk Art. Jeg blev saa staaende ved det Synspunkt, som jeg har givet Udtryk for i Betænkningen, at Loven bør beholde sit midlertidige Præg, indtil vi ser, hvor den økonomiske og politiske Udvikling fører os hen. Vi har jo kun haft denne Lov under Krig og Krise, og ingen kan i Dag bedømme, hvorledes dens Virkninger vilde have været under normale Forhold.

Jeg ser altsaa med stor Betænkkelighed paa den Udvikling, vi saavel erhvervsmæssigt som politisk nu er inde i, og mener i øvrigt, at der er al mulig Grund til, at ogsaa andre mere bestemmende Kræfter nærer den samme Betænkkelighed.

Under de givne Forhold forstaar jeg altsaa fuldt ud Funktionærerne og deres Krav og Ønsker, og jeg har som sagt i Udvalget tiltraadt Lovforslagets Principper, men jeg vil gerne tilføje, at jeg rigtigt nok ønsker Funktionærerne en langt bedre og langt mere udviklende og tilfredsstillende Fremtid, end selv den bedste Funktionærlov vil kunne give dem.

Arbejdsministeren (Marius Sørensen):

Jeg takker alle de ærede Ordførere for deres Velvilje over for det foreliggende Lovforslag. Jeg skal ikke her komme ind paa de mange forskellige Forhold, der har været omtalt, men skal nøjes med at give Tilsagn om Velvilje fra min Side til at underkaste de fremsatte Synspunkter en grundig Behandling i det kommende Udvalg.

Gustav Pedersen: Det ærede Medlem Hr. Carsten Raft talte om Situationen, som den var før den første Funktionærlov. Der